

**Educació de nens i joves**

Codi: 101684  
Crèdits: 6

| Titulació               | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------------|-------|------|----------|
| 2500260 Educació Social | OB    | 3    | 1        |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

**Professor/a de contacte**

Nom: Adrià Pagès Mimó

Correu electrònic: [Adria.Pages@uab.cat](mailto:Adria.Pages@uab.cat)

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

No n'hi ha

**Objectius**

Aquesta assignatura, es una assignatura obligatòria de tercer curs que pretén formar en un dels àmbits professionals de més abast de l'Educació Social alhora que fonamentar-lo des del punt de vista metodològic: l'atenció socioeducativa i comunitària en les etapes de la infantesa, l'adolescència i Joventut. És també l'assignatura que fonamenta la menció de quart curs que porta el mateix nom.

Els objectius formatius generals de l'assignatura són:

1. Contextualitzar els processos socioeducatius en tres etapes claus en el desenvolupament d'una persona: la infantesa, l'adolescència i la Joventut.
2. Identificar i valorar els diferents recursos formatius i educatius i d'atenció a la infància i a l'adolescència en base a un territori i els diversos agents que hi operen.
3. Identificar i iniciar el desenvolupament de les competències de l'educador/a social per treballar adequadament en aquestes etapes vitals de manera articulada amb altres agents educatius i socialitzadors.

**Competències**

- Acompanyar les persones en els seus processos de creixement i emancipació.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Aplicar les competències socioemocionals necessàries per gestionar les relacions humanes.
- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.

- Fomentar l'autonomia dels participants i buscar un equilibri entre les seves funcions com a orientador, facilitador i promotor de la dinàmica socioeducativa.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Utilitzar informació i coneixement de les diferents fonts i contextos (informes, articles, etc.) propis de les ciències socials.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les conseqüències per a l'acció socioeducativa dels diferents paradigmes teòrics.
2. Analitzar els aspectes deontològics de l'educació social en l'àmbit de la infància i adolescència.
3. Analitzar les competències socioemocionals necessàries per al treball amb la infància i adolescència en risc.
4. Conèixer el funcionament específic de les institucions dedicades a la infància i l'adolescència.
5. Conèixer els diferents paradigmes teòrics.
6. Conèixer i utilitzar les principals fonts de generació de coneixement científic sobre la infància i adolescència a Catalunya i Espanya.
7. Desenvolupar estratègies per a fomentar processos de resiliència.
8. Dissenyar i aplicar intervencions específiques per a la infància i adolescència en risc.
9. Mantenir una actitud de respecte, pràctiques i comportaments que atenguin a la diversitat i igualtat.
10. Orientar i acompanyar els menors desprotegits en els seus processos evolutius i d'inserció en la vida autònoma.

## Continguts

1. Concepte d' infància, adolescència i joventut. Principis pedagògics i propostes metodològiques.
2. Drets dels nens, sistemes de protecció i benestar. Xarxes, serveis i programes per a la infància i l'adolescència. Marc legal socioeducatiu a Catalunya.
3. Educació i prevenció en el àmbit familiar. Pràctiques familiars i desenvolupament. Continuïtats i discontinuïtats.
4. L'educació social en l'àmbit escolar. Xarxes, serveis i programes.
5. Educació, prevenció i desenvolupament en el context del territori proper (comunitari i local). Temps lliure, de lleure, consum, associacionisme, participació i producció cultural.
6. Programes i accions socioeducatives en els diferents contextos: elements metodològics.

## Metodologia

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa que s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a l'inici d'aquest apartat:

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

| Títol            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides |       |      |                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                |    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|
| Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants. | 30 | 1,2 |
| Seminaris pràctics sobre el desenvolupament de l'assignatura                                                                                                                                                                                   | 15 | 0,6 |
| Tipus: Supervisades                                                                                                                                                                                                                            |    |     |
| Treball no presencial dirigit a partir de pautes proporcionades pel professorat                                                                                                                                                                | 30 | 1,2 |
| Tipus: Autònomes                                                                                                                                                                                                                               |    |     |
| Treball propi per adquirir les competències de manera autoregulada                                                                                                                                                                             | 75 | 3   |

## Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà en base a tres grans blocs (activitats d'avaluació), que són:

1er. = Pràctiques d'aula grupals: Estudi de casos, simulacions, anàlisi documental, entre d'altres. De totes elles s'en farà un promig sempre que la nota obtinguda sigui com a mínim de 5 punts en cada activitat, el lliurament d'aquestes activitats anirà lligat al calendari de realització de l'assignatura.

2on. = Lliurament de Portafoli individual (data de lliurament 15/01/2022)

3er. = Examen final i/o examen recuperació de l'assignatura (data de realització de l'examen final 31/01/2022) (data de realització de l'examen de recuperació una setmana després de l'examen final)

La nota final de l'assignatura serà la mitjana ponderada de les notes de les diferents activitats d'avaluació

\* Les pràctiques d'aula estaran distribuïdes al llarg de tota l'assignatura, temporitzades en les quals s'indicarà la data d'inici i la data de lliurament de la pràctica. La devolució i el seguiment de les pràctiques que formen part de la qualificació serà inferior a un mes, aquestes pràctiques d'aula es realitzaran en petits grups (màxim 4 persones) que formaran subgrups en cada seminari.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà la oportunitat de superar la matèria refent l'activitat o activitats no superades.

La còpia o plagi de material, en el cas delstreballs, pràctiques o exàmens implica una qualificació final de suspès de l'assignatura.

S'aprovarà l'assignatura amb una puntuació mínima de 5.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no avaluable.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                                                                               | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|-------------------------------|
| Dossier cooperatiu d'aprenentatge (portafoli)                                                                       | 40  | 0     | 0    | 1, 2, 4, 5, 8, 10             |
| Estudi de casos, treballs pràctics, simulacions i altres activitats programades, recollides al portafoli individual | 20  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 |
| Prova individual de conceptes                                                                                       | 40  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10    |

## Bibliografia

- Alegre Canosa, M.A. (2005). *Geografies adolescents a secundària: els posicionaments dels fills i filles de famílies d'origen immigrant en els mapes relacionals i culturals articulats en l'àmbit escolar*. Tesis doctoral dirigida per Xavier Bonal i Sarró Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona. [Recurs electrònic] <http://www.tdx.cat/TDX-0714105-162736/>
- Boos, F.; Exner, A. Haitger, B. (1997). *Las redes sociales son distintas*. Perspectivas de Gestión, 1997.
- Bronfenbrenner, U. (1987): *La ecología del desarrollo humano*. Barcelona: Paidós.
- Coord. Estatal de Educadores Especializados (1989): «Perfil profesional y formación del educador especializado» a *Menores*. Núm. 13-14. Madrid: Ministeri d'Afers Socials (pàg. 139-150).
- Colom, a. (1987): *modelos de intervención socioeducativa*. Madrid: narcea.
- Demause, Il. (1982): *historia de la infancia*. Madrid: alianza.
- De Lucs, F i Murillo de la Cueva. (2006). La infancia en desamparo. Huelva. Portularia, vol. VI, núm. 2, 2006, pp. 213-215
- Fantova, F. (2001). *La gestión de organizaciones no lucrativas*. Madrid: Ed ccs. Madrid.
- Funes, j.; toledano, Il.; vilar, J. (1997): *Intervenció Psicopedagògica sobre problemes de desadaptació social*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Gómez-granell, c.; garcía milà, m.; ripol-millet, a.; panchón, C. (2004): *Infancia y familias: realidades y tendencias*. Barcelona. Institut d'Infància i Món Urbà. Ariel.
- Guerau, f. (1985): *la vida pedagógica*. Barcelona: Roselló.
- Montané, J., Jariot, M. I Arnau, L. (Coords.) (2010). *Programes d'orientació d'hàbits saludables i per al desenvolupament per a nois i noies entre 12 i 18 anys*. Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona.
- Muñoz, C. (1989): «La pedagogía como marco de reflexión del educador especializado. ¿Cuál es la pedagogía base?» a *Menores*. Núm. 13-14. Madrid: Ministeri d'Afers Socials (pàg. 77-80).
- Picarnell\_Lucas, A i Verde-Diego, C. (2017). Questions ètiques derivades de la intervenció amb adolescents. Una mirada socioeducativa y tecnocrítica. (pp. 133-149). Valencia
- Puig, I. De (Coord.) (2010). *Som joves, tenim drets... I deures*. Barcelona : Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans, Departament d'Educació.
- Unió Europea (2009). *EU youth report*. Luxembourg : Office por Official Publications of the European Communties.
- Vasquez O. (2014). Infancia, Juventud y Ley. Revista de divulgación científca del trabajo con menores.

### Web:

- "Con los bolsillos llenos de técnicas" [http://paideia.synaptium.net/pub/pesegpatt2/asi/asi\\_tecnicas.pdf](http://paideia.synaptium.net/pub/pesegpatt2/asi/asi_tecnicas.pdf)
- CNJC i APSAS, (2020). Encarem el suïcidi juvenil: orientacions i eines per a entitats juvenils. [https://www.cnjc.cat/sites/default/files/u89/encarem\\_el\\_suicidi\\_juvenil-eines-orientaci\\_ons.pdf](https://www.cnjc.cat/sites/default/files/u89/encarem_el_suicidi_juvenil-eines-orientaci_ons.pdf)
- Grupo de trabajo de la actualización de la Guía de Práctica Clínica sobre la Depresión Mayor en la Infancia y la Adolescencia, (2018). Guía de Práctica Clínica sobre la Depresión Mayor en la Infancia y la Adolescencia. Actualización. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Unidad de Asesoramiento Científico-técnico (Avalia-t). [https://portal.guiasalud.es/wp-content/uploads/2018/12/GPC\\_575\\_Depresion\\_infancia\\_Avaliat\\_compl.pdf](https://portal.guiasalud.es/wp-content/uploads/2018/12/GPC_575_Depresion_infancia_Avaliat_compl.pdf)
- -UPRIGHT PROGRAM: projecte europeu que té com a objectiu millorar el benestar i la resiliència de les joves. [https://www.uprightprogram.eu/school\\_es/](https://www.uprightprogram.eu/school_es/)

## Programari

Per la realització d'aquesta assignatura s'emprarà entre d'altres programes el: Genopro i el RUMI.